

**Monitoring zawodów deficytowych
i nadwyżkowych w Rudzie Śląskiej
w roku 2011 - część II**

Wstęp

Poniższy monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Rudzie Śląskiej w roku 2011 - część druga, został opracowany w oparciu o dane z Głównego Urzędu Statystycznego udostępnione przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, dane wygenerowane z rejestru Powiatowego Urzędu Pracy w Rudzie Śląskiej oraz dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN. Jako pierwsi (rozdział 1 i 2) zostali zanalizowani absolwenci i kierunki nauczania w szkołach wyższych w województwie śląskim, w tym szkoły wyższe z Rudy Śląskiej. Dalsza część opracowania (rozdziały 3-4) opisuje wykształcenie osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej w grudniu 2011r. oraz absolwentów szkół wyższych w Rudzie Śląskiej. Ostatnia część (rozdział 5) dotyczy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w Rudzie Śląskiej w roku szkolnym 2010/2011 oraz ich prognozę na 2012r.

Ze względu na różne kategoryzowanie osób „bez zawodu” przez System Informacji Oświatowej MEN oraz Powiatowy Urząd Pracy, wystąpiły rozbieżności w statystykach wygenerowanych przez system SYRIUSZ i nadesłanych danych Systemu Informacji Oświatowej MEN. Budowa ankiet nadesłanych do wypełnienia w programie SYRIUSZ nie posiadała kategorii „bez zawodu” dla osób, które ukończyły szkołę o profilu zawodowym, ale nie obroniły tytułu zawodowego. Takie osoby są rejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby „bez zawodu”. Z informacji otrzymanych ze strony rudzkich placówek oświatowych wynika, że „absolwenci” w rozumieniu szkół to wszyscy uczniowie, którzy ukończyli szkołę, bez względu na otrzymany tytuł zawodowy.

1. Absolwenci szkół wyższych w województwie śląskim w 2011r.

W roku akademickim 2010/2011 w Polsce aż 497533 absolwentów ukończyło szkoły wyższe, z czego aż 65,52% to kobiety. Absolwenci szkół wyższych województwa śląskiego stanowili 9,81% wszystkich absolwentów szkół wyższych w Polsce. Również w województwie śląskim większość absolwentów stanowiły kobiety – 65,74%. Poniższa tabela prezentuje ranking szkół wyższych pod względem ilości absolwentów w roku 2010/2011 w województwie śląskim.

Tabela 1 Ranking szkół wyższych województwa śląskiego według ilości absolwentów w 2010/2011r.

Lp.	Nazwa szkoły wyższej	Liczba absolwentów ogółem	Nazwa szkoły wyższej	Liczba kobiet wśród absolwentów ogółem
1	Uniwersytet Śląski w Katowicach	7903	Uniwersytet Śląski w Katowicach	6028
2	Politechnika Śląska w Gliwicach	7096	Uniwersytet Ekonomiczny im. Karola Adameckiego w Katowicach	3048
3	Uniwersytet Ekonomiczny im. Karola Adameckiego w Katowicach	4331	Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfańtego w Katowicach	2590
4	Politechnika Częstochowska	3710	Politechnika Śląska w Gliwicach	2445
5	Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfańtego w Katowicach	3369	Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie	2074
6	Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie	2538	Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	1608
7	Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku Białej	1978	Politechnika Częstochowska	1596
8	Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	1973	Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku Białej	1305
9	Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach	1490	Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu	923

10	Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu	1102	Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach	765
11	Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im. Generała Jerzego Ziętka w Katowicach	1061	Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im. Generała Jerzego Ziętka w Katowicach	724
12	Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej	1006	Wyższa Szkoła Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej	682
13	Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach	887	Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej	597
14	Wyższa Szkoła Ekonomii i Administracji W Bytomiu	781	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu	537
15	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu	727	Akademia Polonijna w Częstochowie	533

Źródło: GUS za Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Powyższe dane świadczą o tym, że w rankingu uczelni wyższych na Śląsku, pod względem ilości absolwentów w roku akademickim 2010/2011, zdecydowanym faworytem jest Uniwersytet Śląski w Katowicach. Kolejne uczelnie wprowadzające na rynek pracy najwięcej absolwentów to: Politechnika Śląska w Gliwicach, Uniwersytet Ekonomiczny im. Karola Adamieckiego w Katowicach oraz Politechnika Częstochowska. Wśród dziesięciu uczelni o najwyższej liczbie absolwentów największy odsetek kobiet odnotowały statystyki w Śląskiej Wyższej Szkole Medycznej w Katowicach – 99,61% oraz w Wyższej Szkole Zarządzania w Częstochowie- 86,45%.

Najliczniejszą grupą absolwentów szkół wyższych w województwie śląskim są absolwenci studiów pierwszego stopnia z tytułem licencjata – 44,31%. Udział procentowy absolwentów szkół wyższych w roku akademickim 2010/2011 ze względu na rodzaj ukończonych studiów przedstawia tabela 2.

Tabela 2 Absolwenci szkół wyższych w województwie śląskim w roku akademickim 2010/2011 - udział procentowy w wybranych rodzajach studiów

Rodzaj ukończonych studiów	Liczba absolwentów	Udział procentowy poszczególnych rodzajów studiów
absolwenci ogółem	48809	100%
studia zawodowe (pierwszego stopnia) razem, w tym:	27917	57,2%
studia zawodowe (pierwszego stopnia) z tytułem inżyniera	6289	12,89 % wszystkich studiów zawodowych
studia zawodowe (pierwszego stopnia) z tytułem licencjata	21628	44,31% wszystkich studiów zawodowych
studia magisterskie jednolite	8331	17,07%
studia magisterskie uzupełniające (drugiego stopnia)	12561	25,74%

Źródło: GUS za Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Większość absolwentów szkół wyższych w Polsce ukończyła studia niestacjonarne – 51,8%. W województwie śląskim również ta forma studiów jest najliczniej reprezentowana – 54,19%. Poniższe zestawienie prezentuje dane dotyczące absolwentów wybranych rodzajów studiów z podziałem na poszczególne formy studiów (stacjonarne, niestacjonarne) oraz wyróżnieniem ze względu na płeć.

Tabela 3 Absolwenci szkół wyższych w województwie śląskim w roku akademickim 2010/2011 - udział procentowy w wybranych formach studiów.

Rodzaj ukończonych studiów	Forma studiów			
	studia stacjonarne		studia niestacjonarne	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
absolwenci ogółem	22358	13529	26451	18559
studia zawodowe (pierwszego stopnia)	12289	7558	15628	10992
studia magisterskie jednolite	6731	3561	1600	1143
studia magisterskie uzupełniające (drugiego stopnia)	3338	2410	9223	6424

Źródło: GUS za Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Wśród absolwentów studiów niestacjonarnych zdecydowaną większość stanowią kobiety – 70,16%. Warto zwrócić uwagę na proporcję absolwentów stacjonarnych i niestacjonarnych studiów zawodowych drugiego stopnia. Studentów niestacjonarnych tego rodzaju studiów jest prawie trzy razy więcej niż studentów stacjonarnych. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że większość z nich wkroczyła już na rynek pracy w trakcie ich trwania lub wcześniej, jeśli studia uzupełniające są kontynuacją również niestacjonarnych studiów pierwszego stopnia. Nie można jednak zakładać, że praca podjęta w trakcie studiów jest z nimi związana lub wynika z dotychczasowego wykształcenia.

2. Najpopularniejsze kierunki studiów na podstawie danych o absolwentach szkół wyższych województwa śląskiego w roku akademickim 2010/2011.

Dane Głównego Urzędu Statystycznego wykazały wzrost absolwentów szkół wyższych w województwie śląskim w roku akademickim 2010/2011 w stosunku do roku poprzedniego o 2653 osób. Zmienił się także ranking kierunków najliczniej reprezentowanych wśród absolwentów. W roku akademickim 2009/2010 pierwsze pięć miejsc zajmowały kierunki: zarządzanie, administracja, finanse i rachunkowość, zarządzanie i inżynieria produkcji oraz turystyka i rekreacja. W roku 2010/2011 są to kolejno: zarządzanie, pielęgniarstwo, administracja, finanse i rachunkowość, zarządzanie i inżynieria produkcji oraz turystyka i rekreacja. Tabela 4 przedstawia zestawienie porównawcze kierunków o największej liczbie absolwentów z roku akademickiego 2009/2010 i 2010/2011.

Tabela 4 Zestawienie porównawcze kierunków o najwyższej liczbie absolwentów – lata akademickie 2009/2010 i 2010/2011.

Lp.	Kierunek studiów	Liczba absolwentów 2009/2010	Kierunek studiów	Liczba absolwentów 2010/2011
1	ZARZĄDZANIE	6118	ZARZĄDZANIE	6192
2	ADMINISTRACJA	2743	PIELĘGNIARSTWO	2751
3	FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ	2462	ADMINISTRACJA	2631
4	ZARZĄDZANIE I INŻYNIERIA PRODUKCJI	2135	FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ	2474
5	TURYSTYKA I REKREACJA	1704	ZARZĄDZANIE I INŻYNIERIA PRODUKCJI	2256
6	EKONOMIA	1653	FILOLOGIA ANGIELSKA (SPECJALNOŚĆ)	1671
7	INFORMATYKA	1583	INFORMATYKA	1567
8	SOCJOLOGIA	1556	TURYSTYKA I REKREACJA	1494
9	FILOLOGIA ANGIELSKA	1430	EKONOMIA	1434
10	FIZJOTERAPIA	1281	SOCJOLOGIA	1341

Źródło: GUS za Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Warto przyrzeć się pozostałym kierunkom o najliczniejszej liczbie absolwentów w roku akademickim 2010/2011. Tabela 5 została sporządzona na podstawie danych z wszystkich uczelni wyższych województwa śląskiego. Tabela 5 przedstawia 30 najliczniej kończonych kierunków w województwie śląskim w roku akademickim 2010/2011.

Tabela 5 Absolwenci szkół wyższych w województwie śląskim w roku akademickim 2010/2011 według kierunków studiów – ranking.

Lp.	Kierunek studiów	Liczba absolwentów 2010/2011
1	Zarządzanie	6192
2	Pielęgniarstwo	2751
3	Administracja	2631
4	Finanse i rachunkowość	2474
5	Zarządzanie i inżynieria produkcji	2256
6	Filologia angielska (specjalność)	1671
7	Informatyka	1567
8	Turystyka i rekreacja	1494
9	Ekonomia	1434
10	Socjologia	1341
11	Fizjoterapia	1327
12	Budownictwo	951
13	Nauczanie początkowe z wychowaniem przedszkolnym (specjalność)	951
14	Wychowanie fizyczne	847
15	Politologia	832
16	Filologia polska	714
17	Biotechnologia	688
18	Inżynieria środowiska	613
19	Górnictwo i geologia	596
20	Prawo	561
21	Kosmetologia	555
22	Położnictwo	538
23	Elektrotechnika	525
24	Ochrona środowiska	513
25	Mechanika i budowa maszyn	470
26	Stosunki międzynarodowe	458
27	Automatyka i robotyka	447
28	Transport	435
29	Zarządzanie i marketing	426
30	Architektura i urbanistyka	423

Źródło: GUS za Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Istotne dla dalszych rozważań są również statystyki kierunków o najmniejszej liczbie absolwentów szkół wyższych w 2010/2011 roku. Poniższa tabela prezentuje 10 kierunków o najmniejszej liczbie absolwentów.

Tabela 6 Kierunki studiów o najmniejszej liczbie absolwentów w województwie śląskim w roku akademickim 2010/2011 .

Lp.	Kierunek studiów	Liczba absolwentów 2010/2011
1	Finanse i bankowość	14
2	Filologia angielsko - rosyjska (specjalność)	13
3	Fizyka medyczna	13
4	Wzornictwo	8
5	Filologia angielska z filologią czeską (specjalność)	7
6	Filologia klasyczna (specjalność)	6
7	Ekonofizyka	4
8	Realizacja obrazu filmowego, telewizyjnego i fotografia	4
9	Geofizyka	3
10	Dyrygentura	1

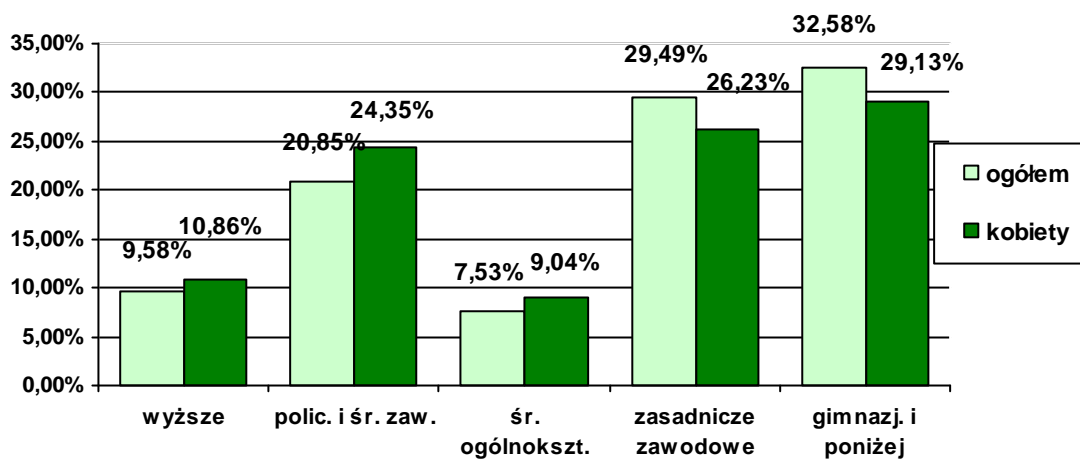
Źródło: GUS za Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

3. Wykształcenie osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej w grudniu 2011r.

W rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Rudzie Śląskiej w grudniu 2011 widniało 3828 osób, z czego 2345 to kobiety. Najwięcej osób odnotowano z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – aż 32,58%. Spory odsetek osób bezrobotnych posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe – 29,49% oraz policealne i średnie zawodowe – 20,85%. Najmniej, bo jedynie 9,56% osób bezrobotnych posiadało wykształcenie wyższe.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych kobiet proporcje były bardziej korzystne, chociaż również dominowały panie o wykształceniu gimnazjalnym i poniżej – 29,13%. Kolejną grupą były kobiety o wykształceniu zasadniczym zawodowym – 26,27% oraz policealnym i średnim zawodowym – 24,35%. Szczegółowe dane prezentuje wykres 1.

Wykres 1. Wykształcenie osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Rudzie Śląskiej w grudniu 2011.

Źródło: PUP Ruda Śląska

4. Kierunki nauczania w szkołach średnich w Rudzie Śląskiej – absolwenci w roku szkolnym 2010/2011.

W roku szkolnym 2010/2011 w szkołach średnich w Rudzie Śląskiej najliczniejszą grupą byli absolwenci liceów ogólnokształcących – 530 osób oraz techników – 477 osób. Natomiast w szkołach zawodowych wykształcono młodzież w 45 zawodach.

Wśród absolwentów szkół o profilach zawodowych najliczniej reprezentowane były następujące zawody: technik informatyk – 77 osób; kucharz małej gastronomii – 63 osoby oraz fryzjer - 47 osób. Poniższa tabela przedstawia ranking najliczniej reprezentowanych zawodów wśród absolwentów szkół średnich i zawodowych w Rudzie Śląskiej.

Tabela 7. Ranking najliczniej reprezentowanych zawodów wśród absolwentów szkół średnich i zawodowych w Rudzie Śląskiej w roku szkolnym 2010/2011.

I.p.	Zawód	absolwenci 2010/2011
1	Technik informatyk	77
2	Kucharz małej gastronomii	63
3	Fryzjer	47
4	Technik usług fryzjerskich	44
5	Technik ekonomista	43
6	Technik budownictwa	39
7	Technik pojazdów samochodowych	39
8	Muzyk	29
9	Technik hotelarstwa	29
10	Sprzedawca	28
11	Technik usług pocztowych i telekomunikacyjnych	25
12	Ratownik medyczny	24
13	Technik organizacji usług gastronomicznych	24
14	Murarz	23
15	Kucharz	22
16	Mechanik pojazdów samochodowych	22
17	Technik handlowiec	20
18	Technik elektronik	19
19	Mechanik-monter maszyn i urządzeń	17
20	Technik logistyk	15
21	Elektryk	12
22	Technik mechatronik	12
23	Technik telekomunikacji	12
24	Lakiernik	11
25	Cukiernik	10
26	Technik masażysta	10
27	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	9
28	Technik usług kosmetycznych	9
29	Technik geodeta	9
30	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	8
31	Technik ochrony środowiska	7
32	Technik elektryk	6
33	Technik górnictwa podziemnego	5
34	Elektromechanik pojazdów samochodowych	4
35	Operator obrabiarek skrawających	4
36	Stolarz	4
37	Ślusarz	4
38	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	4
39	Betoniarz-zbrojarz	2
40	Blacharz samochodowy	2
41	Malarz-tapeciarz	2
42	Elektromechanik	1
43	Fotograf	1

44	Krawiec	1
45	Piekarz	1

Źródło: SIO MEN dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

5. Kierunki nauczania w szkołach średnich w Rudzie Śląskiej – absolwenci – prognoza na rok 2011/2012.

Według danych z Systemu Informacji Oświatowej MEN prognozuje się, że w Rudzie Śląskiej w roku szkolnym 2011/2012 aż 586 osób ukończy liceum ogólnokształcące, a 65 osób liceum profilowane. Wśród absolwentów szkół zawodowych i techników wykształconych zostanie 836 osób w 45 zawodach.

Najliczniej reprezentowanym zawodem będzie kucharz małej gastronomii. Kolejnymi pod względem liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych zawodami są: technik informatyk - 75 absolwentów oraz technik pojazdów samochodowych – 54 absolwentów. Sporo uczniów ukończy także szkoły ponadgimnazjalne w zawodzie fryzjer – 48 osób, muzyk - 44 osoby, technik ekonomista – 41 osób oraz technik obsługi turystycznej – 40 osób. Tabela 8 prezentuje dane na temat przewidywanej liczby absolwentów wszystkich kierunków szkół ponadgimnazjalnych w Rudzie Śląskiej w roku szkolnym 2011/2012r.

Tabela 8. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych według zawodów – prognoza na 2011/2012 rok.

l.p.	zawód	przewidywani absolwenci 2010/2011
1	Kucharz małej gastronomii	80
2	Technik informatyk	75
3	Technik pojazdów samochodowych	54
4	Fryzjer	48
5	Muzyk	44
6	Technik ekonomista	41
7	Technik obsługi turystycznej	40
8	Technik usług fryzjerskich	40
9	Sprzedawca	36
10	Technik organizacji usług gastronomicznych	30
11	Kucharz	28
12	Technik hotelarstwa	28
13	Technik budownictwa	27
14	Mechanik pojazdów samochodowych	20

15	Technik drogownictwa	19
16	Technik cyfrowych procesów graficznych	18
17	Technik logistyki	17
18	Technik ochrony środowiska	16
19	Technik telekomunikacji	16
20	Cukiernik	15
21	Ogrodnik	15
22	Lakiernik	14
23	Technik masażysta	14
24	Technik usług kosmetycznych	13
25	Ratownik medyczny	12
26	Technik mechatronik	12
27	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	11
28	Błacharz samochodowy	10
29	Technik elektronik	10
30	Technik geodeta	10
31	Technik górnictwa podziemnego	10
32	Elektryk	8
33	Operator obrabiarek skrawających	8
34	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	7
35	Murarz	6
36	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	6
37	Betoniarz-zbrojarz	4
38	Piekarz	4
39	Stolarz	3
40	Krawiec	2
41	Ślusarz	2
42	Technik handlowiec	2
43	Elektromechanik pojazdów samochodowych	1
44	Introligator	1
45	Malarz-tapeciarz	1
46	Monter instalacji urządzeń sanitarnych	1
47	Rzeźnik-wędliniarz	1

Źródło: SIO MEN dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

Podsumowanie

1. Absolwenci szkół wyższych województwa śląskiego stanowili 9,81% wszystkich absolwentów szkół wyższych w Polsce. Pod względem ilości absolwentów w roku akademickim 2010/2011, zdecydowanym liderem był Uniwersytet Śląski w Katowicach. Najliczniejszą grupą absolwentów szkół wyższych w województwie śląskim są absolwenci studiów zawodowych (pierwszego stopnia) - 44,31%.
2. Dane Głównego Urzędu Statystycznego wykazały wzrost absolwentów szkół wyższych w województwie śląskim w roku akademickim 2010/2011 o 2653 osób. Najpopularniejszymi kierunkami w roku 2010/2011 były: zarządzanie, pielęgniarstwo, administracja, finanse i rachunkowość oraz zarządzanie i inżynieria produkcji.
3. W rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Rudzie Śląskiej w grudniu 2010 roku widniało 3828 osób z czego 2345 to kobiety. Najwięcej osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej - aż 32,58%, wykształcenie zasadnicze zawodowe posiadało 29,49%, policealne i średnie zawodowe – 20,85%, a jedynie 9,56% osób posiadało wykształcenie wyższe.
4. W roku szkolnym 2010/2011 w szkołach średnich w Rudzie Śląskiej najliczniejszą grupą byli absolwenci liceów ogólnokształcących - 530 osób oraz techników - 477 osób. Natomiast w szkołach zawodowych wykształcono młodzież w 45 zawodach. Najliczniej reprezentowane były: technik informatyk - 77 osób, kucharz małej gastronomii - 63 osoby oraz fryzjer - 47 osób.
5. Przewiduje się, że w rudzkich placówkach oświatowych w roku szkolnym 2011/2012 najwięcej osób ukończy kształcenie w zawodach: kucharz małej gastronomii, technik informatyk oraz technik pojazdów samochodowych.